

Memo

Betref Ontwerpomschrijving waterberging Gulpen-Wittem Stichting Ark & Heineken Netherlands Supply BV (Brand Bierbrouwerij)

Datum 15-07-2021

Berging

Ter compensatie van het verlies van inundatiegebied nabij de Brand Bierbrouwerij (opslaglocatie voor emballage langs de Geul) is een nieuw te realiseren inundatiegebied geprojecteerd in een weiland langs de Oude Hierbaan te Partij. De te compenseren hoeveelheid bedraagt ongeveer 1.800m³. Vanuit de Limburgse overheid is er ook behoefte om extra waterberging en natuurlijke / natuurvriendelijke klimaatadaptatiemaatregelen (t.b.v. de berging van water en temperatuur en natuurontwikkeling) te realiseren in het Boven-Geuldal en Gulpdal, en hiervoor is een subsidie beschikbaar van uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (POP3water).

Vanuit de gemeente wordt het gehele perceel beschikbaar gesteld ten behoeve van de waterberging, natuurontwikkeling en groene recreatie (wandelen, struinen). Vrijkomende grond bij de realisatie van de waterberging wordt op het perceel op een landschappelijke goed ingepaste manier verwerkt. Sterk vervuilde gronden worden afgevoerd. Deze bevinden zich in hoofdzaak langs de oevers van de huidige Geul.

In het Definitief Ontwerp (tek.nr. 2021-0545) zijn op twee locaties waterbergingen gerealiseerd. Locatie 1 is gesitueerd op een locatie langs de Geul waar van oudsher ook een meander van de Geul gesitueerd was maar deze grotendeels verland is. De totale oppervlakte voor de inrichting van de extra berging bedraagt ongeveer 7.500m². Locatie 2 is gesitueerd langs de Selzerbeek. De totale oppervlakte voor de inrichting van de extra berging bedraagt ongeveer 4.800m².

De extra berging ligt tussen de waterlijnen van 93.30m+NAP en 93.75m+NAP. Voor locatie 1 bedraagt de extra berging ongeveer 2.900m³, en voor locatie 2 bedraagt deze ongeveer 1.600m³. De overstortbreedte voor de extra berging bedraagt resp. 90m¹ en 275m¹.

In het plan wordt in totaal ongeveer 4.500m³ berging gerealiseerd (circa 2.700 m³ t.b.v. Stichting Ark en circa 1.800m³ t.b.v. Brand Bierbrouwerij).

Landschappelijke inpassing van de waterberging

Naast de eisen vanuit de berging zijn er inrichtingsmaatregelen genomen om de landschappelijke inpassing te optimaliseren. Voor de berging langs de Geul (locatie 1) is de oude meander van de Geul vergroot en met een eenzijdige aantakking met de Geul verbonden. Hierdoor bevindt zich permanent water in deze meander. Bij hoog water wordt deze in het geheel overstroomd waardoor er doorspoeling van de aangetakte meander mogelijk is. Ter plaatse van de plas-draszone bevindt zich sterk verontreinigde grond op het bodem niveau van de watervoerende geul. Door het ontwikkelen van een plas-draszone op een hoger niveau dan waar de verontreiniging is gelokaliseerd hoeft deze niet te worden ontgraven. Om dezelfde reden wordt de bodem van de bestaande berging langs de Geul niet verlaagd. De taluds van de

berging variëren van flauw tot zeer steil (steilrand) en bestaan in hoofdzaak uit bloemrijk grasland met op enkele locatie struweelbeplanting aangebracht.

Voor de berging langs de Selzerbeek (locatie 2) is een eenzijdige verbreding van het profiel aan de noordzijde toegepast. Bestaande beplanting die onder het niveau van de bodem van de berging staat kan gehandhaafd blijven. In deze berging is geen meander aangebracht omdat het niet bij het beeld van de Selzerbeek past. Het beeld van de Selzerbeek ter plaatse bestaat al eeuwen uit een beek die evenwijdig aan de Oude Hierbaan ligt. Om iets van permanent water aan te brengen is een poel aangebracht. De mogelijkheid bestaat dat de in langere drogere periodes droog kan vallen. Dit kan een gunstig neveneffect zijn als de poel zich gaat ontwikkelen tot een amfibie-poel. De taluds van deze berging zijn flauw tot steil en bestaan in hoofdzaak uit een bloemrijk grasland. Incidenteel is struweelbeplanting aangebracht.

Voor de verwerking van de vrijkomende grond is in het centrale deel van het perceel, grenzend aan de Partijweg een ophoging aangebracht. Voor het verwerken van grond ter plaatse is een ophoging van minimaal 2,50 meter hoogte noodzakelijk. Om de beplanting in het talud langs de Partijweg te behouden wordt de ophoging niet aangesloten op het bestaand talud. Er ontstaat als het waren een greppel tussen de ophoging en bestaand talud. Ter plaatse van de bestaande dassenburcht vindt geen ophoging plaats om de rust niet te verstoren. Om de ophoging vanuit Partij zo optimaal mogelijk aan het zicht te onttrekken worden de taluds aan de zuidzijde zeer flauw aangebracht (1:30). Om het beekdal van de Geul en Selzerbeek te versterken en de beleving van de Rijksweg te verminderen wordt aan de noordzijde een brede strook van struweel- en bosbeplanting aangebracht.

Om het stroomdal van de Geul extra te benadrukken is aan de westzijde van de ophoging een steilrand gesitueerd. Dit is ook een mogelijkheid voor verdere uitbreiding van de dassenburcht.

Verdere inrichting van het gebied

De bestaande boomgaard langs de dorpsrand wordt verder uitgebreid en daarnaast worden willekeurig groepjes fruitbomen aangeplant. Op markante plaatsen in het gebied worden solitaire bomen aangeplant die tot monumentale bomen kunnen uitgroeien.

Het recreatieve wandel-/struipad is gesitueerd langs de boven insteek van de ontgravingen en vormt een verbinding vanuit Partij naar het klooster Wittem.

Het beheer zal gericht zijn op het ontwikkelen van bloemrijk grasland binnen het stroomgebied van de Geul en Selzerbeek. In verband met de bergingsverplichting is massale opschot in deze zone niet gewenst. Vanuit ecologisch perspectief is beperkte opslag wel gewenst. Het overige gebied wordt ingezet op kruidenrijk grasland, waarin op beperkte schaal spontane struikopslag mogelijk is, en waarin aan de noordrand na aanplant een struweelzoom tot ontwikkeling zal komen.